Bayramlar Ve İslam Kardeşliği
Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 30 2022 01:00:00

Dini Bayramlarımız Nelerdir? Diğer dinlerde olduğu gibi Müslümanların da dini bayramları vardır. Bizlerin dini bayramı da "Kurban ve Ramazan" bayramıdır. Rasulullah (sav) Şöyle buyurmuştur: وعن أنسٍ رَضِيَ اللّهُ عَنْه قال: قَدِمَ رَسُولُ اللّهِ وَلَهُمْ يَوْمَانِ يَلْعَبُونَ فِيهِمَا فَقَالَ: مَا هذَانِ الْيَوْمانِ؟ قَالُوا: كُنَّا نَلْعَبُ فِيهِمَا في الْجَاهِلِيَّةِ. فقَالَ: قَدْ أبْدَلَكُمُ اللّهُ خَيْراً مِنْهُمَا: يَومَ الاضْحى وَيَوْمَ الْفِطْرِ.
           Peygamberimiz Medine'ye hicret buyurduklarında Medinelilerin eğlendikleri iki günleri vardı. Peygamberimiz: "Bu günler ne oluyor?" diye sorduğunda, onlar "Biz cahiliyette bu günlerde oynayıp eğlenirdik." dediler. Bunun üzerine peygamberimiz : "Bunların yerine Allah Teâla size daha hayırlı iki gün verdi: Ramazan bayramı, kurban bayramı" buyurdu. [Ebû Davud, Salât 245, (1134); Nesâî, Iydeyn 1, (3, 179).] Bayramların Önemi: Bayram günleri sevinç günleridir. Bu günlerde sevinçli ve güler yüzlü görünmek tavsiye edilmiştir. Bayramlar Kardeşliği Canlandırır. Bayramlar Ziyaretleşmeyi ve İletişimi Artırır. Bayramlar Toplumsal Dayanışma Ruhunu Kuvvetlendirir. Bayramlar Hayata Neşe Katar. Bayramlar Dargınlık ve Küskünlükleri Giderir. وعن أبي

هريرة رَضِىَ
اللّهُ عَنْه
قال: قَالَ
النَّبِيُ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
الصَّومُ
يَومَ
تُصُومُونَ
وَالفِطْرُ
يَوْمَ
تُفْطِرونَ،
وَا‘َضْحَى
يَوْمَ
تُضَحُّونَ.
أخرجه أبو
داود
والترمذي. Hz. Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (s.a.v.) buyurdular ki:"(Muteber) oruç, (hep beraber) tuttuğunuz gündekidir. (Muteber) iftar, (hep beraber) ettiğiniz gündekidir. (Muteber) kurban (hep beraber) kurban kestiğiniz gündekidir." [Tirmizî, Savm 11, (697); Ebu Dâvud, Savm 5, (2324)] Bu itibarla bayramın toplum hayatımızda üstün yeri ve değeri vardır. Bayram günleri toplum şuuru bütünleşir. Toplum fertleri birbirleriyle sevinip kaynaşır. Hayatın bitmek tükenmek bilmeyen sıkıntıları içinde bunalan, bitkin ve yorgun hale gelen insanları bayramlar dinçleştirir ve çalışma azimlerini artırır. Bu günlerde akraba ve komşularımızla olan ilişkilerimiz kuvvetlenir, birlik ve kardeşliğimiz güçlenir. Kardeşlik Nedir? Aynı anne ve babadan doğan veya ortak değerlere sahip olan kimseler. Arapça'da ahi kelimesiyle karşılanmaktadır. Kardeşler, arkadaşlar anlamına gelen ihve ve ihvân kelimeleri ise ahi kelimesinin çoğuludurlar. Kardeş denildiğinde akla genellikle aynı anneden ve babadan dünyaya gelen kişiler gelmektedir. Bu soy-sop kardeşliğinin dışında bir de aynı dine veya dünya görüşüne mensup olmayı ifade eden akide kardeşliği söz konusudur. İslâm dininde kardeşlik, bütünüyle akide temeline dayanmaktadır. Allah (c.c), Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır: اِنَّمَا
الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ
فَاَصْلِحُوا بَيْنَ
اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا
اللّهَ
لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ
"Mü'minler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulup-düzeltin ve Allah'tan korkup sakının umulur ki esirgenirsiniz" (el-Hucurat 49/10). Buna göre yeryüzünün neresinde yaşıyor olurlarsa olsunlar, hangi dili konuşuyor olurlarsa

olsunlar, hangi kavme mensup olurlarsa olsunlar veya hangi renge sahip olurlarsa olsunlar bütün mü'minler kelimenin tam anlamıyla birbirlerinin kardeşleridirler yani birbirlerinin sadık dostlarıdırlar. Bu kardeşler kendi aralarında apayrı bir topluluk oluştururlar. Kendi akidelerine saldıran veya imana karşı küfrü tercih eden kimselere-kendilerine ne kadar yakın olurlarsa olsunlar- asla sevgi beslemezler; bu anlamda sadece akide kardeşliğini esas tutarlar; Rabblerinin şu uyarılarını asla unutmazlar:
لَاتَجِدُ
قَوْمًا
يُؤْمِنُونَ
بِاللّهِ
وَالْيَوْمِ
الْاخِرِ
يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ
اللّهَ
وَرَسُولَهُ
وَلَوْ
كَانُوا
ابَاءَ هُمْ
اَوْ
اَبْنَاءَ
هُمْ اَوْ
اِخْوَانَهُ&#16
05;ْ اَوْ
عَشيرَتَهُم&#16
18; اُولئِكَ
كَتَبَ فى
قُلُوبِهِمُ
الْايمَانَ
وَاَيَّدَهُ&#16
05;ْ بِرُوحٍ
مِنْهُ
وَيُدْخِلُه&#16
15;مْ جَنَّاتٍ
تَجْرى مِنْ
تَحْتِهَا
الْاَنْهَار&#16
15; خَالِدينَ
فيهَا رَضِىَ
اللّهُ
عَنْهُمْ
وَرَضُوا
عَنْهُ
اُولئِكَ
حِزْبُ
اللّهِ اَلَا
اِنَّ حِزْبَ
اللّهِ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ "Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluk bulamazsın ki onlar Allah'a ve Resûlüne karşı başkaldıran kimselerle bir sevgi (ve dostluk) bağı kurmuş olsunlar bunlar ister, babaları, ister çocukları, ister kardeşleri, isterse kendi aşiretleri olsun. Onlar, öyle kimselerdir ki, (Allah) onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir" (el-Mücadele, 58/22); يَا
اَيُّهَا
الَّذينَ
امَنُوا لَا
تَتَّخِذُوا
ابَاءَكُمْ
وَاِخْوَانَكُمْ
اَوْلِيَاءَ
اِنِ
اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ
عَلَى
الْايمَانِ
وَمَنْ
يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ
فَاُولئِكَ
هُمُ
الظَّالِمُونَ "Ey iman edenler, eğer imana karşı küfrü sevip tercih ediyorlarsa, babalarınıza ve kardeşlerinizi veliler edinmeyin. Sizden kim onları veli edinirse, işte zulme sapanlar bunlardır" (et-Tevbe, 9/23).. Kuşkusuz mü'min gönülleri en sağlam ve köklü bir biçimde bağlayan bağ, iman ve takva esasından kaynaklanan kardeşlik bağıdır. Bu, Cenab-ı Allah'ın mü'minlere bahşettiği en güzel nimetlerden biridir. Âyet-i kerimede bu durum şöyle ifade edilmektedir:
وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ
اللّهِ
جَميعًا
وَلَا
تَفَرَّقُوا
وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ
اللّهِ
عَلَيْكُمْ
اِذْكُنْتُمْ اَعْدَاءً
فَاَلَّفَ
بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ
فَاَصْبَحْتُمْ

بِنِعْمَتِه
اِخْوَانًا
وَكُنْتُمْ
عَلى شَفَا
حُفْرَةٍ
مِنَ
النَّارِ
فَاَنْقَذَك&#16
15;مْ مِنْهَا
كَذلِكَ
يُبَيِّنُ
اللّهُ
لَكُمْ
ايَاتِه
لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ
"Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı yapısın. Dağılıp ayrılmayın ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler oldunuz. Yine siz bir ateş çukurunun kıyısındayken, oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye, Allah, size âyetlerini işte böyle açıklar" (Al-i İmrân, 3/103).   Yüce Rabbimiz bizlere, cahiliye döneminde birbirlerine düşmanlıklarıyla ün salmış Evs ve Hazreç kabilesine mensup fertleri iman bağıyla nasıl kardeşler haline getirdiğini hatırlatmaktadır. Bu hatırlatma, insanlığa kumanda edecek insanların mutlaka akide bağını esas alan, yani hep birlikte Allah'ın ipine içtenlikle sarıları insanlar olmaları gerektiğini zımnen öne çıkartmaktadır. Dahası ve en önemlisi, insanlığa kumanda edecek mü'minlerin başarısını, Allah'ın ipine sımsıkı sarılıp kardeşlik bağını kuvvetlendirmek şartına bağlamaktadır. İslam'da kardeşlik akide temeline oturtulduğu içindir ki, mü'minlerin arasını bozacak her türlü sunî ayrımlar ve böbürlenmeler de haram kabul edilmiştir.

     Kardeşlik Bilincinin Önemi: Kardeş olmak, arkadaş ve sadık dost olmak; sevinçte ve kederde beraber olmayı göze almak demektir; bunu fiili olarak göstermek demektir, sevmek, saymak, güvenmek, merhamet etmek, yardımlaşmak ve dayanışmak demektir. عن
النعمان بن
بَشير رَضِيَ
اللّهُ
عَنْهما قال:
قال رسولُ
اللّه:: مَثَلُ
المُؤْمِنِي&#16
06;َ في
تَوَادِّهِم&#16
18;
وَتَرَاحُمِ&#16
07;ِمْ
وَتَعاطُفِه&#16

16;مْ مَثَلُ
الجَسَدِ
إذَا
اشْتَكَى
مِنْهُ
عُضْوٌ
تَدَاعَى
لَهُ سَائِرُ
الجَسَدِ
بِالسَّهَرِ
وَالحُمَّى.
أخرجه
الشيخان . - Nu'man İbnu Beşîr (radıyallâhu anhümâ) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Birbirlerini sevmede, birbirlerine merhamette, birbirlerine şefkatte mü'minlerin misâli, bir bedenin misâlidir. Ondan bir uzuv rahatsız olsa, diğer uzuvlar uykusuzluk ve hararette ona iştirak ederler." [Buhârî, Edeb 27; Müslim, Birr 66, (2586).] قال
رسولُ اللّه:
وَالَّذِي
نَفْسِي
بِيَدِهِ لاَ
تَدْخُلُوا
الجَنَّةَ
حَتَّى
تُؤْمِنُوا،
وَلاَ
تُؤْمِنُوا
حَتّى
تَحَابُّوا.
أَلا
أدلُّكُمْ
عَلى شَىْءٍ
إذَا
فَعَلْتُمُوهُ
تَحَابَبْتُمْ؟
أفْشُواالسَّلاَمَ
بَيْنَكُمْ Ebû Hüreyre (radıyallâhu anh) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Nefsim yed-i kudretinde olan zâta yemin ederim ki, imân etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe imân etmiş olmazsınız! Yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz şeyi haber vereyim mi? Aranızda selamı yaygınlaştırın!" (Müslim, İmân 93, (54); Ebû Dâvud, Edeb 142, (5193); Tirmizî, İsti'zân 1, (2589).) Kardeşliği Canlandırıcı Bazı Davranışlar: Peygamberimiz (s.a.s) bir hadisinde şöyle buyurmaktadır: قالَ

رَسُولُ
اللّهِ:لا
يُؤْمِنُ
اَحَدُكُمْ
حتَّى
يُحِبَّ لا
خيهِ ما
يُحِبَّ
لِنَفْسِهِ Yine Hz. Enes (radıyallahu anh)'in rivayetine göre Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm) şöyle buyurmuştur: "Sizden biri, kendi için sevdiğini kardeşi için de sevmedikçe gerçek imana eremez." (Buhârî, İman 6; Müslim, İman 71, (45); Nesâî, İman 19, (3, 115) a- Sağlıklı İletişim Kurma
وَالْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ
بَعْضُهُمْ
اَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ
يَاْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ
وَيُقيمُونَ
الصَّلوةَ
وَيُؤْتُونَ
الزَّكوةَ
وَيُطيعُونَ
اللّهَ
وَرَسُولَهُ
اُولئِكَ
سَيَرْحَمُهُمُ اللّهُ
اِنَّ اللّهَ
عَزِيزٌ
حَكيمٌ "Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Rasulü’ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği kimseler bunlardır..." (Tevbe, 9/71). b- Hoşgörü, Sevgi ve Saygı مُحَمَّدٌ
رَسُولُ
اللّهِ
وَالَّذينَ
مَعَهُ
اَشِدَّاءُ

عَلَى
الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ
بَيْنَهُمْ "Muhammed Allah'in elcisidir. Onun beraberinde bulunanlar, inkarcılara karşı sert, birbirlerine merhametlidirler." (Fetih, 48/29) قال رَسولُ
اللّه #:
يَقُولُ
اللّهُ عَزَّ
وَجَلَّ
يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أيْنَ
المُتحَابُّونَ بِجََلِي؟
الْيَوْمَ
أُظِلُّهُمْ
في ظِلِّي
يَوْمَ َ
ظِلَّ إَّ
ظِلِّي Ebû Hüreyre (radıyallâhu anh) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Aziz ve Celîl olan Allah Teâlâ hazretleri Kıyamet günü şöyle diyecek: "Benim celâlim adına sevişenler nerede? Gölgemden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı şu günde onları gölgemde gölgelendireyim!" c- Yardımlaşma, Dayanışma
وَالَّذينَ
تَبَوَّؤُ
الدَّارَ
وَالْايمَانَ مِنْ
قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ
مَنْ هَاجَرَ
اِلَيْهِمْ
وَلَا
يَجِدُونَ فى
صُدُورِهِمْ
حَاجَةً
مِمَّا
اُوتُوا
وَيُؤْثِرُونَ عَلى
اَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ
بِهِمْ
خَصَاصَةٌ
وَمَنْ يُوقَ

شُحَّ
نَفْسِه
فَاُولئِكَ
هُمُ
الْمُفْلِحُ&#16
08;نَ "Kendilerinden önce o yurdu (Medine'yi) hazırlayıp imanı
(gönüllerine) yerleştirenler ise, kendilerine hicret edenleri severler ve onlara verilen
şeylerden dolayı da içlerinde bir ihtiyaç duymazlar. Kendilerinde bir açıklık
(ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin cimri ve
bencil tutkularından korunmuşsa, işte onlar, felah bulanlardır" (el-Haşr, 59/9). Peygamberimiz bir
hadisinde; قال رَسولُ
اللّهِ:
انْصُرْ
أخَاكَ
ظَالِماً أوْ
مَظْلُوماً.
قِيلَ:
أنْصُرُهُ
إذَا كَانَ
مَظْلُوماً،
فَكَيْفَ
أنْصُرُهُ
ظَالِماً؟
قالَ:
تَحْجُزُهُ
عَنِ
الظُّلْمِ،
فإنَّ ذلِكَ
نَصْرُهُ Hz. Enes (r.a) anlatıyor:
"Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Kardeşine zalim de olsa mazlum da olsa yardım et."
"Mazlumsa yardım ederim, zâlime nasıl yardım ederim?" diye sorulmuştu. "Onu
zulümden alıkoyarsın, bu da ona yardımdır" buyurdu." (Buhârî, Mezâlim 4,
İkrah 7; Tirmizî, Fiten 68, (2256).) d- Hediyeleşme, Ziyaretleşme وعن
أبي إدريس
الخونى عن
معاذ رَضِيَ
اللّهُ عَنْه
عن النّبي # قال:
]يَقُولُ
اللّهُ
تَبَارَكَ
وَتَعالى:
وَجَبَتْ
مَحَبَّتِي
لِلْمُتَحَا&#15
76;ِّينَ فِيَّ،
وَلِلْمُتَج&#16
14;الِسِينَ

فِيَّ،
وَلِلمُتَزَاوِرِينَ
فِيَّ،
وَلِلْمُتَبَاذِلِينَ
فِيَّ Ebû İdrîs el-Havlanî, Mu'âz İbnu Cebel (radıyallâhu anh)'den naklediyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Allah Tebâreke ve Teâlâ Hazretleri şöyle hükmetti: "Benim rızam için birbirlerini sevenlere, benim için bir araya gelenlere, benim için birbirlerini ziyaret edenlere ve benim için birbirlerine harcayanlara sevgim vacip olmuştur."   قَالَ
رَسُولُ
اللّهِ:
تَهَادوا
فَإنَّ
الْهَدِيَّةَ تُذْهِبُ
وَحَرَ
الصَّدْرِ،
وََ
تَحْقِرَنَّ
جَارََةٌ
لِجَارَتِهَا وَلَوْ شِقَّ
فِرْسَنِ
شَاةٍ "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Hediyeleşin, zira hediye, kalpteki kuşkuları giderir. Komşu kadın, komşusu kadından gelen (hediyeyi) hakir görmesin, bir koyun paçası parçası olsa bile." [Tirmizî, Vela ve'l-Hibe 6, (2131). قال
رسولُ اللّهِ #:
مَنْ عَادَ
مَرِيضاً أوْ
زَارَ أخاً
لَهُ في
اللّهِ
تَعالى
نَادَاهُ
مُنَادٍ: أنْ
طِبْتَ
وَطَابَ
مَمْشَاكَ
وَتَبَوّأتَ
مِنَ
الجَنَّةِ
مَنْزًًِ Hz.Ebû Hüreyre (radıyallâhu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Kim Allah rızası için bir arkadaşını ziyaret eder veya

bir hastaya geçmiş olsun ziyaretinde bulunursa, bir münâdi ona şöyle nidâ eder: "Dünya ve âhirette hoş yaşayışa eresin. Bu gidişin de hoş oldu. Kendine cennette bir yer hazırladın. e- Gülerüz ve Merhamet
قالَ رسولُ
اللّهِ #:
الرَّاحِمُونَ
يَرْحَمُهُمُ اللّهُ
تَعالى!
ارحَمُوا
مَنْ في ا‘رضِ
يَرْحَمْكُمْ مَنْ في
السَّمَاءِ
الرَّحِمُ
شِجْنَةٌ
مِنَ
الرَّحْمنِ
مَنْ
وَصَلَهَا
وَصَلَهُ
اللّهُ
وَمَنْ
قَطَعَهَا
قَطَعَهُ
اللّهُ
تَعالى Abdullah İbnu Amr İbni'l-Âs (radıyallâhu anhümâ) anlatıyor: "Resûlullah(aleyhissalâtü vesselâm) buyurdular ki: "Allah, merhametli olanlara rahmetle muamele eder. Öyleyse, sizler yeryüzündekilere karşı merhametli olun ki, semâda bulunanlar da size rahmet etsinler. Rahim (akrabalık bağı) Rahmân'dan bir bağdır. Kim bunu korursa Allah onunla (rahmet bağı) kurar, kim de koparırsa, Allah da ondan (rahmet bağını) koparır." [Tirmizî, Birr 16, (1925); Ebû Dâvud, Edeb 66, (4941).]   f- Affedici Olmak
وَجَدْنَا
عَلى قَائِمِ
سَيْفِ
رَسُولِ
اللّهِ: أعْفُ
عَمَّنْ
ظَلَمَكَ،
وَصِلْ مَنْ
قَطَعَكَ،
وَأحْسِنْ
إلى مَنْ
أسَاءَ
إلَيْكَ،

وَقُلْ
الْحَقَّ
وَلَوْ عَلى
نَفْسِكَ Hz. Ali (radıyallahu anh) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm)'ın kılıncının kabzasında şu ibareyi bulduk: "Sana zulmedeni affet. Sana küsene git, sana kötülük yapana iyilik yap! Aleyhine de olsa hakkı söyle!"

VAAZIN DEVAMI

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler